

Redateljji mjuzikla za djecu 'U koga se uvrгло ovo dijete' Ivan Đuričić, Grozdana Lajić Horvat i Mario Mirković

'Naša predstava dokaz je da mjuzikli nisu samo na Broadwayu'

Tekst TAMARA BORIĆ Fotografije SAŠA ZINAJA/NFOTO, ARHIVA ZAGREBAČKOG KAZALIŠTA MLADIH

MJUZIKL ZA DJECU 'U KOGA SE UVRGLO OVO DIJETE' od 6. prosinca ponovno je na repertoaru ZKM-a. Od premijere 1983. ta je predstava u šest sezona odigrana 700 puta. Remake režiraju Grozdana Lajić Horvat, Ivan Đuričić i Mario Mirković koji je u njoj igrao i prije 40 godina

Sama činjenica da se neka predstava za djecu i mlade postavlja ponovno nakon 41 godinu izaziva čuđenje zbog silnih promjena koje su svih tih desetljeća dočekale današnju mladu generaciju. Upravo se to događa u Zagrebačkom kazalištu mladih - 6. prosinca očekuje se premijera mjuzikla za djecu "U koga se uvrlo ovo dijete" koju su davne 1983. godine prema tekstu Éve Janikovszky na scenu postavili Zvezdana Ladika i Ladislav Tulač. Punih šest sezona, do 1989., predstava u kojoj igraju polaznici ZKM-ova Učilišta odigrana je oko 700 puta i druga je najizvođenija predstava u povijesti ZKM-a. Prva je ponovno predstava Učilišta, također mjuzikl, "Mačak Džingis-kan i Miki Trasi" pa je stoga vidljivo do koje mjere je Učilište važno za kazalište i koliki trag ostavlja.

I u novoj produkciji, u mjuziklu "U koga se uvrlo ovo dijete", igraju polaznici Učilišta - koje danas nosi ime Zvezdane Ladike - a režiraju je Grozdana Lajić Horvat, Ivan Đuričić i Mario Mirković, koji je kao srednjoškolar igrao u "Djetetu", a danas ulogu ima njegova kći Marina. Upravo je Marina Mirković "zaslužna" za postavljanje "remakea" ove predstave, ispričao je za Nacional Mirković. Rekao je da ovom režijom zaokružuje svoju životnu priču:

SAMIM TIME ŠTO SAM U UČILIŠTU OD 1976., dakle skoro 50 godina sam u tome. Drago mi je da priču zaokružujem baš predstavom "U koga se uvrlo ovo dijete", jer bez obzira na predstave "Šegrt Hlapić", "Pogrešne godine", "Nevidljivi Leonard", bilo je stvarno odličnih predstava koje smo u Učilištu radili i koje su imale dosta izvedbi, ova je ostavila apsolutno najveći trag u kazalištu. Osim što je bila generacijska, nove su je generacije prihvatile kao svoju, a prihvaćaju je kao svoju i današnje, jedan od razloga zašto je tako prihvaćena jest svakako tema koja je, kako Ivan Đuričić i ja volimo reći, šekspirijanska, neće se promijeniti nikad - sukob s roditeljima. Ali bilo je i drugih predstava s takvom temom pa stoga moram reći da je glazba ta koja je "Djetetu" dala 'ono nešto'. Svaki mjuzikl se pamti po pjesmi. I zaista, svi mi koji smo u predstavi igrali prije 40 godina znamo sve songove, sve koreografije, to je zaista nevjerovatno. Baš sam bio sreo Danila Šerbedžiju u tramvaju - njegova je majka radila koreografiju za predstavu 1983. - pa me pitao jesmo li što mijenjali. Koreografiju smo morali mijenjati zato što sad igramo na velikoj sceni, to je skroz nešto drugačije. Pitao je jesmo li ostavili neke smiješne dijaloge s Ujakom, dakle sjećamo se svih 'štoseva' kojima smo se smijali kao klinci. Zaista nas je ta predstava generacijski obilježila i nadam se da će se slična stvar dogoditi i s današnjom publikom."

Kako kaže Mirković, danas cijenjeni glumac zaposlen u Zagrebačkom kazalištu lutaka, koji je jako angažiran oko glazbe u kazalištu, Učilište ZKM-a jedinstveno je u Hrvatskoj. Njegova je majka, kaže, išla u Učilište kod Zvezdane Ladike, i njeni brat i sestra: "Onda je mama vodila mene i brata, a danas i moja kći ide, sina je više počela zanimati košarka. Učilište je nama donijelo toliko toga, a ni sada se stvari nisu promijenile, to su klinci s istim

interesima koji se družu svakodnevno. Ideja da ponovno radimo 'Dijete' došla je od moje kćeri Marine koja je gledala snimku na YouTubeu, odmalena je voljela tu predstavu zato što je njezin stric Boris bio prva postava i igrao je Dijete, emotivno je vezana za tu predstavu. U predstavi Dijete baci stolac i posvađa se s roditeljima, pa smo shvatili da se iste stvari događaju i sa svim tinejdžerima - taman smo prolazili kroz fazu 'lupanja vratiju' - i rekla je 'pa to sam ja'. I krenuli smo u to. Na audiciji smo imali stvarno lagan posao jer su svi klinci multitalentirani. Jako su brzo naučili pjevati, svirati, plesati, divno je raditi s njima."

KAD JE RIJEČ O REŽIJSKIM ZAHVATIMA, Mirković kaže da su od početka rada znali da nema potrebe da daju neki svoj pečat, već su radili isto ono što je radila legendarna dramska pedagoginja Zvezdana Ladika prije 40-ak godina. Sami klinci su bili "materijal": "Oni su imali svoja rješenja koja su ujedno i najzanimljivija zato što oni najbolje znaju detektirati njihov odnos s roditeljima, vršnjacima, između dečka ili djevojke. Baš zbog se ta predstava 'ulovila' s publikom tada, a vjerujem da će se slično dogoditi i s ovom produkcijom. Iako sam s Ivanom Đuričićem radio neke predstave Kerempuhove

noćne scene, kad smo ondje bili u ansamblu, mogu reći da mi je ovo prva režija ovakvog tipa. Znao sam da ne mogu sam, ja sam se u ovoj predstavi bavio glazbom, radio matrice i organizirao da s nama na sceni bude živi bend u kojem sviraju polaznici Rock akademije, Ivan se brinuo oko vizualnog dijela, a Grozdana je naravno bila angažirana oko klinaca."

Ivan Đuričić jedan je od troje redatelja i kaže da su oni zapravo osluškivali svoje mlade glumce, dali im da se igraju s predloškom, s materijalom. Njihov je fokus, istaknuo je, bio da to što oni ponude kao rješenja oblikuju u cjelinu: "Suradnja s njima je prekrasna, nema pogrešnog rješenja, već se o svakom prijedlogu razgovara i pokušava uklopiti u predstavu. Ovo nije rad u kojem mi dodemo s gotovim rješenjem. Bilo je situacija kad naša rješenja, za koja smo mislili da će super komunicirati s njima, jednostavno nisu bila shvaćena jer ne korespondiraju s njihovom generacijom. Kad smo počinjali raditi predstavu, mislili smo da ćemo trebati raditi puno više intervencija nego što smo to na kraju radili, u smislu osuvremenjivanja. Došli smo do toga da su napravljene vrlo male izmjene, zbog razlike u današnjem načinu govora. Primjer do koje je mjere taj materijal univerzalan je song 'Kazić', dakle kazetofon se danas ne koristi, a većina djece nisu ga ni vidjela niti znaju kako se koristi. No bez obzira na to, to im je najdraži song."

MIRKOVIĆ JE ODUŠEVLEN RADOM S POLAZNICIMA Učilišta, istaknuo je da mu je ovo neprocjenjivo iskustvo kao bivšem polazniku Učilišta, glumcu i redatelju. Ispričao je da nakon svake probe do doma hoda dva metra iznad zemlje: "Toliko sam sretan i zadovoljan, odmoren. S njima nema umora, osjećam se kao da imam 16, 17 godina, ali zaista. To nije bio rad, to je bilo zezanje, uživanje, unatoč svađama i vikanjima. Taman da ne izade premijera, ovih sedam mjeseci proba ne bi bili izgubljeni što se mene tiče. Moja kći često zna reći da joj je žao da nema predstava u kojima tinejdžeri glume za tinejdžere, toga nema i nedostaje takvih predstava. Inače u Hrvatskoj nema sadržaja za tinejdžere, a

'TEŠKO JE ZAMISLITI da su klinci jednu večer u Kulušiću imali premijeru, a drugu večer su nastupali EKV ili Bijelo dugme. To je bilo čudo i do danas nenadmašno', kaže Mirković

U koga se uvrlo ovo dijete' druga je najizvođenija predstava ZKM-a u povijesti tog kazališta

■ Troje redatelja novu verziju predstave temelje na originalu pedagoginje Zvezdane Ladike

njima je potreban svaki vid pozitivnih podražaja. A svi kao tinejdžeri prolazimo vrlo slične stvari, situacije, odnose, pa zašto da tinejdžeri ne igraju jedni za druge i smiju se i zabavljaju. Kad glume svoje roditelje, odrasle ljude, kroz to se mogu rugati, zezati, to je genijalno i siguran sam da će publika sve to prepoznati. Svi govorimo o današnjim generacijama kao lošima, u moje vrijeme je bilo bolje, djeca danas su ovakva ili onakva, to sve su govorili i naši roditelji za nas. Međutim, zaista ima predivne djece, talentirane, pametne, angažirane, današnji klinci su fantastični, sposobni. S vremenom se mijenja samo celofan, sadržaj uvijek ostaje isti. Ovo iskustvo me baš umirilo jer sam shvatio da ništa od toga što svi govore nije istina, da su djeca zaista fenomenalna i veliki je gušt tome svjedočiti.“

IVAN ĐURIČIĆ POJASNILO JE DA OVI MLADI GLUMCI nisu profesionalci samo zato što nemaju jači intenzitet proba, nisu članovi glumačkih ansambala. Međutim, njihovim pristupom radu oduševljen je: „Pristupaju radu s tolikim entuzijazmom, fokusirani su i na svaki se prijedlog ili uputu ‘bacaju na glavu’, usude se, žele sve probati. Tek nakon što iz prvog pokušaja neke stvari naprave sa stopostotnim angažmanom, kreće se u nove probe i razgovara o tome postoji li neko drugo rješenje. Zaista je zadovoljstvo raditi s takvim mladim ljudima. Oni su dolazili spremni na probe, poslali smo im songove da ih čuju, da su im ‘u uhu’. Međutim, oni su došli spremni, znali su sve riječi i cijelu koreografiju. Takvim stavom ‘natjerali’ su nas da držimo korak s njima, a ne obratno.“

Đuričić je, kako kaže, na Zvezdanim mjuziklima odrastao, 1992. je krenuo - kao osmogodišnje dijete - najprije u Malu scenu, a kasnije je došao i u Učilište. Njegova je prva predstava bila upravo mjuzikl koji su u Maloj sceni odigrali stotinu puta: „Tad sam se negdje ‘zarazio’ kazalištem, ali i formom mjuzikla. Kako je ‘Dijete’ prestalo igrati prije nego što sam ja krenuo u kazalište, uvijek mi je bila želja gledati ga uživo, puno sam o tom mjuziklu slušao, puštala se glazba s tim songovima, tako da mogu reći da sam odrastao s ‘Djetetom’ i uvijek je kod mene bila prisutna nostalgija pa sam odmah pristao kad me Mario pitao želim li s njim režirati. ‘Dijete’ je bilo apsolutni hit, do danas je ostala druga najizvođenija predstava u povijesti ZKM-a, s tim da je prva po broju izvedbi ponovno predstava Učilišta, i ponovno mjuzikl - ‘Mačak Džingis-kan i

Miki Trasi”. To govori i o tome koliko su Zvezdana Ladika i Tulač osluškivali mlade ljude, koliko su ih poznavali. Najbolji dokaz do koje mjere su ‘uboli’ interese mladih jest činjenica da je premijera održana, ni manje ni više, nego u Kulušiću. To je bilo središnje mjesto glazbene kulture mladih, znamo što je Kulušić značio tada za kulturu Jugoslavije, a ne samo Zagreba.“

Mirković je dodao da je s bratom, glumcem Borisom Mirkovićem koji je bio Dijete u prvoj postavi originalne predstave 1983., razgovarao o toj činjenici. Teško je, kaže, zamisliti kako su se osjećali klinci iz Učilišta zbog činjenice da jednu večer oni imaju premijeru u Kulušiću, a drugu večer u tom istom klubu nastupaju EKV ili Bijelo dugme snima live album. To je bilo čudo i do danas nenadmašno. Inače, “U koga se uvrlo ovo dijete” igralo je i u drugim gradskim prostorima. Osim u Kulušiću i L99, tadašnjem prostoru Pionirskog kazališta, ovaj se mjuzikl izvodio i u Komediji, današnjem CeKa-Teu, Boogaloo, KNAP-u, po školama, trgovima po cijeloj Hrvatskoj.

GROZDANA LAJIĆ HORVAT TAKODER JE REŽIRALA ovaj “remake”, a bila je zadužena za glumce. Dugogodišnja je pedagoginja u Učilištu i iza nje su brojne glumačke produkcije. Kako kaže, kad su joj Đuričić i Mirković rekli za ideju, sve u njoj je zaigralo i zapjevalo jer songovi iz ovog mjuzikla odjekuju još danas: „Bila sam sigurna da je takva predstava silno potrebna djeci i mladima koji sa žarom pohađaju nastavu u Učilištu i da će zbog svoje svestremenske teme odlično komunicirati i

‘VELIKO JE ZADOVOLJSTVO vidjeti da je današnjim mladima kazališno stvaralaštvo kao slobodna aktivnost još uvijek atraktivno’, kaže Grozdana Lajić Horvat

3-12-2024 | NACIONAL

s mladim izvođačima i s mladom publikom. Dugo smo kuhali ideju i mislim da je najbolja, ali s druge strane i operativno zahtjevna, odluka bila da se taj mjuzikl u novoj verziji izvede na velikoj sceni ZKM-a koja je jedna od najvećih u zemlji. Od ravnateljice kazališta smo dobili punu podršku. Sjajno je što smo se povezali s Rock akademijom, nama vrlo srodnom institucijom, koja obrazuje i odgaja mlade buduće rock glazbenike.“

KAD JE U PITANJU IZBOR GLUMACA, to je bilo strašno teško, ispričala je. Ne samo zbog činjenice da su svi sjajni, već je naprosto riječ o velikom broju djece - čak je 800 polaznika u glumačkim studijima, a sveukupno oko 1300 djece osnovnoškolske i srednjoškolske dobi. Za usporedbu, ondašnji Pionirsko kazalište PIK iz kojeg je nastalo Učilište, pohađalo je stotinjak djece. No Grozdana Lajić Horvat kaže da su napravili neku vrstu jednostavne audicije:

„Bile su to radionice na koje su se mogli prijaviti svi zainteresirani polaznici Učilišta uzrasta 14+. Na audiciji nam je bilo važno uspostaviti opuštenu i ‘feel good’ atmosferu kakvu ima i mjuzikl. I nije nam bilo najvažnije da netko savršeno pjeva ili pleše, već da ima iskru u oku i srcu. Beskrajno mi je drago vidjeti da ideja i vizija Zvezdane Ladike, čije ime od nedavno Učilište nosi, traje još i danas. Zvezdana je uvijek naglašavala, a tako je i radila, da je kazalište kolektivni čin i da je suradnja glazbenika, koreografa, dramaturga i samih izvođača beskrajno važna. Kao što je Zvezdana ondašnje ‘Dijete’ stvarala uz svoje stalne suradnike - pedagoge i ponajprije s Lacijem Tulačem kao kompozitorom, današnjem izdanju ‘Djeteta’ zajednički s nama su pridonijeli sjajna plesna pedagoginja i koreografkinja plesnog studija Učilišta, moja kolegica Marija Bitunjac, izvršni mladi dramaturg Marin Lisjak, Aleksandar Vešić koji je uvježbao bend i kolega korepetitor Milorad Stranić.“

Budući da je bila polaznica Zvezdane Ladike i da je njezina metodologija rada snažno utjecala na nju, Grozdana Lajić Horvat najvažnije je bilo to da u ovome mjuziklu izvođači budu živi, dosljedni, razigrani i suradljivi tijekom scenske igre. Vjeruje da je upravo zbog tog Zvezdanina pedagoškog umijeća predstava imala tako dug život. Predstava za mlade mora osloboditi mladenačku strast i energiju:

„Veliko je zadovoljstvo vidjeti da je današnjim mladima kazališno stvaralaštvo kao slobodna aktivnost još uvijek atraktivno. Svi ti mladi ljudi koji igraju u predstavi, kao i svi oni koji polaze Učilište, predano pohađaju satove tijekom godine s našim umjetničkim pedagogima. Da nema tog bazičnog, dugogodišnjeg stručnog rada u svim studijima Učilišta, vjerojatno bi proces stvaranja ‘remakea’ ove velike predstave bio puno teži. Ovi sjajni mladi izvođači, iako ih je ‘samo’ 40 u predstavi, koji su se toliko brzo, spremno i vješto snašli u zahtjevnoj izvođačkoj formi mjuzikla, potvrđuju da je dramska pedagogija u Učilištu danas na vrlo visokoj razini. Ovakva velika i važna predstava koja je jedinstven hrvatski kulturni proizvod može ih potaknuti da i sami razvijaju svoje ideje. Nisu mjuzikli samo na Broadwayu.“